

Số: 212/BC-TA

Bình Định, ngày 30 tháng 3 năm 2016

BÁO CÁO

TỔNG KẾT CÔNG TÁC NHIỆM KỲ 2011 - 2016 VÀ NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM CÔNG TÁC NHIỆM KỲ 2016 - 2021

Trong nhiệm kỳ Hội đồng nhân dân khóa XI, Tòa án hai cấp triển khai thực hiện các nhiệm vụ công tác trong bối cảnh tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội ổn định, tình hình tội phạm tuy được kiềm chế nhưng còn diễn biến phức tạp, các tranh chấp dân sự vẫn có xu hướng gia tăng. Cùng với yêu cầu phải làm tốt công tác giải quyết, xét xử các loại vụ án, Tòa án hai cấp triển khai thi hành Hiến pháp năm 2013 cũng đặt ra yêu cầu phải tập trung rà soát tham gia sửa đổi, bổ sung nhiều dự án luật quan trọng, như: các luật tố tụng tư pháp, Bộ luật hình sự, Bộ luật dân sự... Bên cạnh đó, còn tiếp tục triển khai thực hiện các nhiệm vụ cải cách tư pháp theo tinh thần Nghị quyết số 49-NQ/TW, Kết luận số 79-KL/TW và Kết luận số 92-KL/TW của Bộ Chính trị.

Trước tình hình đó, Tòa án hai cấp đã bám sát nhiệm vụ trọng tâm, tập trung chỉ đạo, triển khai thực hiện các Nghị quyết của Ban cán sự đảng Tòa án nhân dân tối cao về việc lãnh đạo, chỉ đạo triển khai thực hiện nhiệm vụ công tác trọng tâm; quán triệt thực hiện chỉ thị số 30 CT/TU ngày 31/01/2013 của Tỉnh ủy Bình Định “Về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác xét xử của Tòa án nhân dân hai cấp tỉnh Bình Định”; nhất là nhờ được sự quan tâm chỉ đạo thường xuyên và sâu sát của các đồng chí lãnh đạo Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân tỉnh, sự phối hợp chặt chẽ của các cấp, các ngành và đặc biệt là sự cố gắng, nỗ lực phấn đấu với tinh thần trách nhiệm của cán bộ, công chức và Hội thẩm nhân dân nên thực hiện tốt nhiệm vụ đã đề ra ngay từ đầu các năm, góp phần tích cực thực hiện thắng lợi Nghị quyết Hội đồng nhân dân tỉnh khoá XI.

Sau đây là kết quả các mặt công tác trong nhiệm kỳ của Tòa án hai cấp.

Phần thứ nhất

KẾT QUẢ THỰC HIỆN NHIỆM VỤ CÔNG TÁC

I. CÔNG TÁC GIẢI QUYẾT CÁC LOẠI VỤ ÁN

Trong nhiệm kỳ qua, Tòa án hai cấp đã giải quyết, xét xử tổng số các loại vụ án được 26.193 vụ trong tổng số 26.825 vụ án đã thụ lý, đạt 97,6%. So với nhiệm kỳ trước giải quyết, xét xử tăng 36 vụ, thụ lý tăng 517 vụ án các loại. Số vụ án giải quyết, xét xử bị hủy án 191 vụ, chiếm tỷ lệ 0,7%.

Trong đó: Tòa án tỉnh giải quyết, xét xử tổng số các loại vụ án được 3.751 vụ án các loại trong tổng số 3.756 vụ án đã thụ lý, đạt 99,8%; Tòa án cấp huyện giải

quyết, xét xử tổng số các loại vụ án được 22.442 vụ án các loại trong tổng số 23.074 vụ án đã thụ lý, đạt 97,2%.

Sau đây là kết quả giải quyết, xét xử đối với từng loại vụ án cụ thể.

1. Công tác giải quyết, xét xử các vụ án hình sự

Tòa án hai cấp đã giải quyết, xét xử sơ, phúc thẩm 5.377 vụ, với 10.439 bị cáo, trong tổng số 5.459 vụ, với 10.661 bị cáo đã thụ lý, chiếm tỉ lệ 98,5%.

Trong các vụ án giải quyết, Tòa án đã trả hồ sơ để Viện kiểm sát điều tra bổ sung và được Viện kiểm sát chấp nhận 25 vụ.

Tổ chức xét xử lưu động nơi xảy ra tội phạm 486 vụ.

2. Công tác giải quyết, xét xử các vụ án dân sự và hôn nhân gia đình

Tòa án hai cấp đã giải quyết, xét xử sơ, phúc thẩm án dân sự 8.486 vụ, trong số 8.740 vụ án đã thụ lý, chiếm tỉ lệ 97%; đã giải quyết, xét xử sơ, phúc thẩm án hôn nhân và gia đình 11.088 vụ, trong số 11.321 vụ án đã thụ lý, chiếm tỉ lệ 98%.

3. Công tác giải quyết, xét xử án kinh doanh thương mại, hành chính, lao động

Tòa án hai cấp đã giải quyết, xét xử sơ thẩm 1.242 vụ, trong số 1.305 vụ án đã thụ lý, chiếm tỉ lệ 95%.

4. Về công tác hòa giải

Tòa án hai cấp đã hòa giải thành 7.424 vụ án dân sự, hôn nhân và gia đình, kinh doanh thương mại, chiếm tỉ lệ 36%.

5. Công tác giám đốc kiểm tra và thi hành án hình sự

Tòa án hai cấp đã ra quyết định thi hành án hình sự đối với 6.286/6.286 người bị kết án mà bản án, quyết định đã có hiệu lực, đạt tỷ lệ 100%.

Xét giảm chấp hành hình phạt tù cho 5.771 phạm nhân.

Tổng số 10.038 bản án, quyết định, 11.728 hồ sơ vụ án các loại đã có hiệu lực pháp luật của Tòa án cấp huyện được nghiên cứu; kiểm tra nghiệp vụ.

II. CÔNG TÁC XÂY DỰNG TÒA ÁN HAI CẤP

1. Công tác chính trị tư tưởng

Công tác chính trị tư tưởng của cán bộ, công chức ngày càng được tăng cường, nâng cao đạo đức, trách nhiệm, ý thức phục vụ, nhất là người đứng đầu các đơn vị và Thẩm phán. Thực hiện tốt công tác thanh tra, kiểm tra công tác quản lý cán bộ, công chức; đẩy mạnh phong trào thi đua “Phụng công, thủ pháp, chí công, vô tư” với phương châm “gần dân, hiểu dân, giúp dân, học dân” gắn với việc đẩy mạnh “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”; Lãnh đạo Tòa án nhân dân tỉnh tiếp tục tổ chức quán triệt thực hiện tốt cuộc vận động của Tòa án tối cao về “Nâng cao bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức, lối sống của đội ngũ Thẩm phán, cán bộ, công chức Tòa án nhân dân”.

2. Công tác tổ chức cán bộ

Trong nhiệm kỳ qua công tác tổ chức, cán bộ của Tòa án hai cấp được triển khai theo hướng tiếp tục được củng cố, kiện toàn xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức trong sạch, vững mạnh theo tinh thần Nghị quyết 49/NQ-TW năm 2005 của Bộ chính trị về “chiến lược cải cách tư pháp đến năm 2020”. Tòa án tỉnh đã thực hiện tốt công tác tuyển dụng, đề nghị bổ nhiệm, bổ nhiệm lại Thẩm phán và các công tác khác như sau: tuyển dụng 76 cán bộ; quy hoạch cán bộ 114 đồng chí, bổ nhiệm 62 đồng chí, bổ nhiệm lại 105 đồng chí, đào tạo 124 đồng chí; luân chuyển, điều động, biệt phái, chuyên đổi vị trí công tác 42 đồng chí. Thực hiện chế độ chính sách đối với cán bộ công chức đúng theo quy định của pháp luật, bảo đảm quyền lợi của cán bộ, công chức.

3. Công tác giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo

Tòa án hai cấp thụ lý 844 đơn thư, đã giải quyết 844 đơn về khiếu nại giám đốc thẩm, quyết định và hành vi tố tụng. Trong đó: Tòa án tỉnh giải quyết 275/275 đơn thuộc thẩm quyền và 50/50 đơn không thuộc thẩm quyền; Tòa án huyện giải quyết 357/357 đơn thuộc thẩm quyền và 162/162 đơn không thuộc thẩm quyền. Tiếp công dân 885 lượt.

4. Trên các lĩnh vực công tác khác

- Công tác triển khai thi hành Hiến pháp năm 2013, Luật tổ chức Tòa án nhân dân năm 2014 được Ban lãnh đạo xác định là một trong những nhiệm vụ trọng tâm, tập trung chỉ đạo, tổ chức thực hiện nghiêm túc. Lãnh đạo Tòa án tỉnh đã chỉ đạo xây dựng kế hoạch tổ chức hội nghị phổ biến, tuyên truyền Hiến pháp, Luật tổ chức Tòa án nhân dân kịp thời, góp phần nâng cao nhận thức cho cán bộ, công chức về ý thức chấp hành Hiến pháp, Luật tổ chức Tòa án nhân dân, các chủ trương, chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước.

- Về công tác cải cách tư pháp: Việc thực hiện các nhiệm vụ cải cách tư pháp mà Nghị quyết 49-NQ/TW và Kết luận số 92-KL/TW đã đề ra trong thời gian qua của Tòa án hai cấp tập trung vào việc nâng cao chất lượng giải quyết xét xử các loại vụ án, chú trọng làm tốt việc tranh tụng tại phiên tòa, xét xử nghiêm minh các vụ án về tham nhũng, làm tốt công tác hoà giải trong quá trình giải quyết các vụ việc dân sự; tích cực tham gia góp ý vào việc hoàn thiện chính sách, pháp luật về hình sự, dân sự và thủ tục tố tụng tư pháp; hoàn thiện cơ cấu tổ chức Tòa án; tăng cường đầy đủ và từng bước hiện đại về cơ sở vật chất để đáp ứng yêu cầu công tác giải quyết, xét xử các loại vụ án.

- Công tác quản lý kinh phí và cơ sở vật chất: Căn cứ vào kinh phí được cấp, Tòa án tỉnh xây dựng phương án phân bổ kinh phí theo từng năm và hướng dẫn Tòa án cấp huyện thực hiện. Đây là nguồn kinh phí bảo đảm hoạt động của Tòa án hai cấp. Về cơ bản kinh phí Tòa án nhân dân tối cao giao đã đảm bảo đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ được giao. Các đơn vị đã xây dựng được quy chế chi tiêu nội bộ để quy định việc sử dụng kinh phí được giao có hiệu quả đồng thời cũng ban hành các biện pháp tiết kiệm, chống lãng phí để tăng thu nhập cho cán bộ công chức. Việc phân

bổ kinh phí phục vụ các hoạt động thường xuyên được thực hiện công khai, minh bạch đảm bảo đúng, đủ cho các đơn vị. Trong công tác đầu tư xây dựng cơ bản, trong nhiệm kỳ Tòa án nhân dân tối cao đã đầu tư sửa chữa trụ sở Tòa án tỉnh, xây mới trụ sở làm việc Tòa án huyện Tuy Phước và chuẩn bị khởi công trụ sở làm việc Tòa án huyện Tây Sơn.

Nhìn chung, việc sử dụng kinh phí tại Tòa án hai cấp về cơ bản đúng quy định, công tác mua sắm tài sản, trang thiết bị đều được các Tòa án tiến hành công khai, minh bạch, đúng quy định của nhà nước.

III. CÔNG TÁC HỘI THẨM NHÂN DÂN

1. Kết quả tham gia xét xử

Trong nhiệm kỳ, Hội thẩm nhân dân hai cấp đã tham gia xét xử 8.528 vụ án các loại (với 17.056 lượt Hội thẩm tham gia phiên tòa xét xử các loại vụ án); trong đó: Hội thẩm tỉnh tham gia xét xử các loại vụ án 1.130 vụ; Hội thẩm nhân dân các huyện, thị xã, thành phố tham gia xét xử các loại vụ án 7.398 vụ. Trong đó: Tham gia xét xử án hình sự vụ; tham gia xét xử dân sự vụ; tham gia xét xử án hành chính

2. Công tác tập huấn nghiệp vụ

Thực hiện Luật tổ chức Tòa án nhân dân và Pháp lệnh Sửa đổi, bổ sung một số điều của Pháp lệnh Thẩm phán và Hội thẩm nhân dân. Theo đó, Chánh án Tòa án tỉnh hàng năm tổ chức Hội nghị tập huấn nghiệp vụ cho Hội thẩm. Trong nhiệm kỳ, đã tổ chức tập huấn 10 đợt tập huấn, nhằm đáp ứng nhu cầu bồi dưỡng nghiệp vụ tham gia xét xử các loại vụ án. Bên cạnh các Bộ Luật, Luật, Thông Tư liên tịch, Nghị quyết Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao...Tòa án tỉnh đã xây dựng 42 chuyên đề làm tài liệu bồi dưỡng nghiệp vụ. Chuyên đề đã bám sát các quy định của Bộ Luật, Luật, tài liệu và nhất là kinh nghiệm nhiều năm xét xử của các Thẩm phán, các chuyên gia đầu ngành báo cáo tại các lớp tập huấn.

3. Công tác xây dựng Đoàn Hội thẩm

Thường xuyên thực hiện nghiêm túc, đề cao công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho Thẩm phán, Hội thẩm hai cấp; không ngừng đổi mới tiên phong trên mặt trận tư tưởng chính trị; bám sát yêu cầu, nhiệm vụ xét xử các loại vụ án của Tòa án nhân dân hai cấp. Giáo dục truyền thống, đạo đức, tính tiên phong của người cầm cân nảy mực; tăng cường trách nhiệm, ý thức phục vụ.

Hội thẩm hai cấp đầu nhiệm kỳ 253 vị Hội thẩm; hiện tại là 245 vị Hội thẩm (1 vị Hội thẩm tỉnh chuyển công tác, 7 vị Hội thẩm cấp huyện chết). Hội thẩm hai cấp chia thành 12 Đoàn Hội thẩm, mỗi Đoàn đều có Trưởng, Phó đoàn. Tòa án tỉnh tạo điều kiện duy trì hoạt động 12 Đoàn Hội thẩm; đảm bảo thực hiện đầy đủ các chế độ, tiêu chuẩn, trang bị phòng làm việc, tủ sách pháp luật.

Hội thẩm được cấp trang phục gồm: Quần, áo, giày và cà vạt theo đúng chế độ qui định, khi tham gia xét xử Hội thẩm được hưởng phụ cấp xét xử của từng vụ án mà Hội thẩm đã tham gia. Hội thẩm được tập huấn nghiệp vụ, đảm bảo các chế độ ăn, nghỉ, đi lại theo qui định.

4. Công tác khen thưởng Hội thẩm

Các phong trào thi đua của Tòa án hai cấp trong nhiệm kỳ, đều gắn liền với việc đẩy mạnh “Học tập và làm theo tâm gương đạo đức Hồ Chí Minh”, theo chủ đề xuyên suốt “Phụng công, thủ pháp, chí công, vô tư”, với phương châm “Gần dân, hiểu dân, giúp dân, học dân”.

Trong nhiệm kỳ, 12 Đoàn Hội thẩm nhân dân phối hợp với Lãnh đạo Tòa án nhân dân hai cấp, bình xét và đề nghị Chánh án Tòa án nhân dân tỉnh tặng Giấy khen cho 160 vị Hội thẩm, đề nghị Chánh án Tòa án nhân dân tối cao tặng Bằng khen cho 46 vị Hội thẩm đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ công tác.

5. Đánh giá về công tác Hội thẩm

a) Ưu điểm

Hội thẩm hai cấp luôn có tư tưởng, bản lĩnh vững vàng, thể hiện được nguyên tắc độc lập khi tham gia xét xử, xác định được nhiệm vụ tham gia xét xử các loại vụ án, có lập trường, kiên quyết đấu tranh bảo vệ pháp luật, bảo vệ Đảng, Nhà nước, bảo vệ tính mạng, sức khỏe, quyền lợi ích hợp pháp của nhân dân.

Chủ động cùng với Thẩm phán chủ tọa đề ra các biện pháp nghiên cứu, kế hoạch tranh tụng tại phiên tòa phù hợp với từng vụ án. Tham gia tập huấn nghiệp vụ đầy đủ, nghiêm túc các văn bản pháp luật mới liên quan đến nhiệm vụ xét xử. Trình độ Hội thẩm ngày càng được nâng cao, sẵn sàng thực hiện nhiệm vụ quyền hạn của người Hội thẩm khi được phân công tham gia xét xử. Hội thẩm đã tích cực tham gia xét xử các phiên tòa hình sự lưu động tại nơi xảy ra tội phạm.

Trong xét xử Hội thẩm và Thẩm phán chủ tọa phiên tòa luôn đảm bảo các nguyên tắc dân chủ, độc lập và chỉ tuân theo pháp luật, Hội thẩm ngang quyền với Thẩm phán. Do đó từng vị Hội thẩm phát huy vai trò của mình trong quá trình nghiên cứu hồ sơ, thẩm vấn tại các phiên tòa, đánh giá và xem xét các chứng cứ, xác định tội danh, các tình tiết giảm nhẹ hoặc tăng nặng trách nhiệm hình sự, thảo luận và quyết định trong khi nghị án.

Nhiều vị Hội thẩm có kinh nghiệm trong xét xử nên đã đóng góp nhiều ý kiến đúng đắn cho từng vụ án, góp phần cùng với Thẩm phán hoàn thành tốt nhiệm vụ xét xử các loại vụ án.

b) Tồn tại, khó khăn

Một số vị Hội thẩm do thường được điều động công tác hoặc đi học dài hạn, bận nhiều công việc tại cơ quan nên ít tham gia phiên tòa, một số vị Hội thẩm tham gia nghiên cứu hồ sơ án trước khi xét xử còn ít, nên tham gia xét xử nhiều khi gặp khó khăn, bị động; chưa thực sự coi trọng việc tham gia xét xử như công việc chuyên môn ở cơ quan mình.

Hội thẩm tham gia xét xử chưa đồng đều, trong nhiệm kỳ có Hội thẩm không tham gia xét xử từ 3 đến 4 vụ; Hội thẩm kiêm nhiệm nên việc tham gia xét xử, tập huấn nghiệp vụ và đầu tư, nghiên cứu văn bản pháp luật còn ít.

c) Các giải pháp khắc phục

Làm tốt công tác tổng kết thực tiễn xét xử, hướng dẫn áp dụng thống nhất pháp luật và công tác trao đổi, tập huấn nghiệp vụ cho Hội thẩm.

Tranh thủ sự lãnh đạo của cấp ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc và tăng cường phối hợp với các cơ quan, tổ chức nơi Hội thẩm công tác, làm việc, sinh sống, nhằm tạo những điều kiện thuận lợi cho các vị Hội thẩm thực hiện nhiệm vụ tham gia xét xử các loại vụ án tại Tòa án hai cấp.

IV. NHẬN XÉT ƯU, KHUYẾT ĐIỂM, NGUYÊN NHÂN, GIẢI PHÁP

1. Ưu điểm

Trong nhiệm kỳ qua, Tòa án hai cấp đã phối hợp chặt chẽ với các cơ quan tiến hành tố tụng, nên các vụ án hình sự được đưa ra xét xử kịp thời, trong thời hạn theo qui định, đảm bảo đúng người, đúng tội, đúng pháp luật, không kết án oan người không có tội và không bỏ lọt tội phạm, bảo vệ quyền con người, quyền công dân. Nhiều vụ án lớn, đặc biệt nghiêm trọng hoặc các vụ án được dư luận xã hội quan tâm, các vụ án về kinh tế, tham nhũng đã khẩn trương nghiên cứu hồ sơ để đưa ra xét xử kịp thời, nghiêm minh, được dư luận nhân dân đồng tình, đáp ứng yêu cầu chính trị của địa phương.

Tòa án hai cấp đã tăng cường công tác xét xử lưu động các vụ án hình sự tại địa phương nơi xảy ra vụ án, chủ động phối hợp với đài phát thanh địa phương làm tốt công tác tuyên truyền về công tác xét xử, giáo dục ý thức pháp luật và tinh thần đấu tranh phòng, chống tội phạm trong quần chúng nhân dân.

Hầu hết các loại vụ án dân sự đều được giải quyết, xét xử trong thời hạn, khắc phục có hiệu quả tình trạng để các vụ án quá hạn luật định. Tỷ lệ giải quyết, xét xử các loại vụ án trong các năm đều đạt và vượt chỉ tiêu theo quy định của Tòa án nhân dân tối cao. Chất lượng giải quyết, xét xử các loại vụ án được nâng cao, làm tốt việc tranh tụng tại phiên tòa, tích cực làm tốt công tác hoà giải trong quá trình giải quyết các vụ án dân sự. Trong xét xử các vụ án hành chính, đã chú trọng việc tổ chức đối thoại giữa các bên và phối hợp với các cơ quan có liên quan xây dựng hồ sơ vụ án, thu thập đầy đủ chứng cứ cần thiết để bảo đảm giải quyết vụ án đúng pháp luật.

Công tác theo dõi, kiểm tra án treo, cải tạo không giam giữ, chấp hành xong hình phạt tù: Tòa án hai cấp đã chủ động phối hợp với Viện kiểm sát và Công an rà soát, đối chiếu số liệu, danh sách những người đã có quyết định thi hành án phạt tù hiện còn tại ngoại chưa bị bắt thi hành án. Phối hợp với các cơ quan liên quan rà soát, xem xét đối với các phạm nhân có quá trình cải tạo tốt lập hồ sơ cho Hội đồng tư vấn đặc xá. Vì vậy, công tác thi hành án hình sự đã thực hiện nghiêm các quy định của pháp luật.

Công tác kiểm tra nghiệp vụ được tổ chức thực hiện tốt, kiểm tra và giải quyết khiếu nại của công dân; chấn chỉnh kịp thời các sai sót trong hoạt động nghiệp vụ, nâng cao ý thức trách nhiệm của cán bộ, Thẩm phán trong công tác xét

xử. Tòa án hai cấp đã chú trọng làm tốt công tác tiếp công dân, gắn việc tiếp dân với việc xem xét, giải quyết các vụ việc của công dân theo đúng quy định của pháp luật; nghiêm túc tiếp thu các ý kiến đóng góp và các kiến nghị của cử tri, Đại biểu Hội đồng nhân dân, Đoàn Đại biểu Quốc hội, các cơ quan, tổ chức để triển khai thực hiện tốt hơn nhiệm vụ.

Công tác tổ chức cán bộ và các công tác khác cơ bản đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ của Tòa án hai cấp, mà trọng tâm là công tác xét xử các loại vụ án, trình độ chuyên môn nghiệp vụ, trình độ lý luận chính trị của đội ngũ cán bộ, Thẩm phán được nâng cao một bước.

Với kết quả đạt được, có thể khẳng định nhiệm kỳ qua Tòa án hai cấp đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao, có đóng góp quan trọng vào việc giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội và phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

2. Khuyết điểm, thiếu sót

Đối với xét xử các vụ án hình sự, việc xem xét, đánh giá chứng cứ trong quá trình giải quyết các vụ án còn nhiều sai sót chưa được làm rõ; vi phạm thủ tục tố tụng trong quá trình điều tra, thu thập chứng cứ, lấy lời khai của những người tham gia tố tụng, xác định sai tư cách người tham gia tố tụng, trách nhiệm bồi thường dân sự không đúng. Việc xem xét đánh giá tính chất mức độ nguy hiểm của hành vi tội phạm và các yếu tố quyết định hình phạt có vụ chưa được rõ ràng; còn số ít trường hợp áp dụng không đúng tình tiết tăng nặng, giảm nhẹ trách nhiệm hình sự, chưa xem xét toàn diện các tình tiết, nội dung của vụ án; phần quyết định hình phạt có vụ án chưa đáp ứng với yêu cầu đấu tranh phòng chống tội phạm. Do đó dẫn đến bản án bị hủy, cải sửa.

Đối với công tác giải quyết, xét xử các vụ án dân sự: việc đánh giá chứng cứ trong một số trường hợp thiếu khách quan, toàn diện; xác định không đúng quan hệ pháp luật có tranh chấp. Bỏ sót người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan tham gia tố tụng hoặc xác định sai tư cách người tham gia tố tụng. Vi phạm về xem xét điều kiện khởi kiện vụ án dân sự. Chưa xem xét đầy đủ yêu cầu của đương sự trong quá trình giải quyết vụ án, dẫn tới giải quyết không đủ hoặc vượt quá yêu cầu của đương sự. Đánh giá chứng cứ trong các vụ án liên quan tới quyền sử dụng đất phần lớn do xác minh, thu thập chứng cứ không đầy đủ, đánh giá chứng cứ thiếu chính xác, toàn diện, xác định thiếu người tham gia tố tụng; áp dụng không đúng các quy định của pháp luật. Vì vậy, Tòa án cấp trên hủy bản án để về xét xử lại đảm bảo trình tự tố tụng.

Tinh thần trách nhiệm, kỹ năng thực thi công vụ còn hạn chế, ý thức tổ chức kỷ luật của một số ít cán bộ còn yếu, bất cập, phong cách làm việc chậm đổi mới; tinh thần phục vụ nhân dân chưa cao, trình độ năng lực chưa ngang tầm với yêu cầu nhiệm vụ.

3. Nguyên nhân của các khuyết điểm, thiếu sót

a) Nguyên nhân khách quan

Số lượng vụ án trong nhiệm kỳ ngày càng tăng theo từng năm có tính chất phức tạp, trong khi đó số lượng cán bộ, Thẩm phán chưa đủ để đáp ứng với yêu cầu nhiệm vụ. Chế độ chính sách đối với cán bộ Tòa án chưa thực sự tương xứng với tính chất công việc đặc thù. Phần lớn các vụ án dân sự phải hoãn phiên tòa do các nguyên nhân khách quan như: đương sự không hợp tác cố tình kéo dài thời gian giải quyết vụ án với Tòa án, cố tình né tránh... Một số đương sự không thực hiện nghĩa vụ cung cấp chứng cứ; không chấp hành giấy triệu tập của Tòa án; không cung cấp được địa chỉ mới của bị đơn hoặc người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan; chống đối khi tiến hành thẩm định tại chỗ... Việc thực hiện ủy thác tư pháp ở nước ngoài thường gặp rất nhiều khó khăn và chậm có kết quả. Sự phối hợp của một số cơ quan, tổ chức trong việc cung cấp văn bản, tài liệu; tham gia Hội đồng định giá, tham gia thẩm định tại chỗ, thực hiện giám định... thực hiện chưa tốt.

Một số quy định của pháp luật chưa thực sự phù hợp, chậm được sửa đổi, bổ sung hoặc hướng dẫn kịp thời, nhất là các quy định liên quan tới đất đai và giải quyết tranh chấp đất đai; việc định giá, giám định và trách nhiệm cung cấp tài liệu, chứng cứ trong các vụ án từ phía các cơ quan, tổ chức còn chậm thực hiện.

b. Nguyên nhân chủ quan

Lãnh đạo một số ít đơn vị chưa phát huy đầy đủ tinh thần trách nhiệm, thiếu kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện công vụ; năng lực quản lý và điều hành trong công tác còn hạn chế về kinh nghiệm. Vẫn còn một số ít cán bộ hạn chế về năng lực, trình độ, chấp hành kỷ luật công vụ chưa tốt nên hiệu quả công tác còn thấp, trách nhiệm không cao, chưa chủ động trong công tác, nhiệm vụ được giao.

Lề lối làm việc và cải cách thủ tục hành chính tư pháp tại một số đơn vị chậm được đổi mới. Việc kiểm tra các hoạt động nghiệp vụ và việc thực thi công vụ của cán bộ, công chức ở một số ít đơn vị tiến hành chưa thường xuyên nên chưa phát huy tính tích cực của công tác này.

Việc ứng dụng công nghệ thông tin của một số ít đơn vị vào hoạt động của Tòa án chưa được quan tâm đúng mức, hiệu quả chưa cao, chậm ứng dụng công nghệ thông tin để kịp thời cập nhật những văn bản pháp luật hiện hành trong áp dụng giải quyết các loại vụ án.

4. Các giải pháp khắc phục

- Tiếp tục đổi mới thủ tục tranh tụng tại phiên tòa theo hướng thực chất, đảm bảo dân chủ, công khai, đúng quy định của pháp luật.

- Đẩy mạnh việc bổ sung và kiện toàn tổ chức, tăng cường hơn nữa công tác xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức Tòa án hai cấp trong sạch, vững mạnh, đảm bảo phẩm chất đạo đức, bản lĩnh chính trị, trình độ năng lực chuyên môn nghiệp vụ, nhất là đối với Thẩm phán. Tăng cường chấn chỉnh kỷ cương, kỷ luật công vụ, nâng cao chất lượng công tác thanh tra, kiểm tra công tác nghiệp vụ và thực hiện kỷ luật công vụ của cán bộ, công chức, nhằm khắc phục những sai sót nghiệp vụ.

- Tiếp tục đổi mới phương thức chỉ đạo, điều hành theo hướng nhanh, gọn, hiệu quả và hiệu lực; nắm chắc tình hình, kết quả thực hiện công tác xét xử hàng tháng để có kế hoạch, giải pháp đẩy nhanh tiến độ giải quyết, xét xử các loại vụ án.

- Làm tốt công tác giáo dục chính trị tư tưởng, tiếp tục đẩy mạnh phong trào thi đua “Phụng công, thủ pháp, chí công, vô tư” với phương châm “Gần dân, hiểu dân, giúp dân, học dân” gắn với việc đẩy mạnh việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh tại Tòa án hai cấp.

- Tăng cường tổng kết thực tiễn xét xử, hướng dẫn áp dụng thống nhất pháp luật và công tác trao đổi nghiệp vụ, hội nghị chuyên đề để tháo gỡ những vướng mắc về áp dụng pháp luật trong quá trình giải quyết các loại vụ án.

- Chủ động phối hợp với các cơ quan, tổ chức có liên quan và tranh thủ sự lãnh đạo của các cấp ủy Đảng, giám sát của Hội đồng nhân dân cùng cấp nhằm tạo những điều kiện thuận lợi cho các Tòa án khi thực hiện nhiệm vụ chính trị.

Phần thứ hai

NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM CÔNG TÁC NHIỆM KỲ 2016 - 2021

Để hoàn thành tốt các nhiệm vụ chính trị của Tòa án nhân dân hai cấp, đáp ứng yêu cầu cải cách tư pháp và các chỉ tiêu, yêu cầu mà các Nghị quyết của Quốc hội đã đề ra, trong nhiệm kỳ 2016 - 2021, các nhiệm vụ trọng tâm công tác Tòa án hai cấp được xác định là:

1. Quán triệt và triển khai tổ chức thực hiện nghiêm túc các Nghị quyết của Đảng, Hội đồng nhân dân và Tòa án nhân dân tối cao về công tác tư pháp trong tình hình mới gắn việc thực hiện nhiệm vụ chính trị với việc thực hiện các yêu cầu của cải cách tư pháp.

2. Chủ động tổ chức triển khai các Luật, Pháp lệnh được Quốc hội, Ủy ban thường vụ Quốc hội thông qua có liên quan tới tổ chức và hoạt động của Tòa án, đặc biệt là Luật Tổ chức Tòa án nhân dân năm 2014, Bộ luật dân sự (sửa đổi), Bộ luật hình sự (sửa đổi), Bộ luật tố tụng dân sự (sửa đổi), Bộ luật tố tụng hình sự (sửa đổi) và Luật tố tụng hành chính (sửa đổi).

3. Đẩy nhanh tiến độ và nâng cao chất lượng giải quyết, xét xử các loại vụ án, đảm bảo các phán quyết của Tòa án phải đúng pháp luật, bảo đảm công lý, bảo vệ các quyền con người, quyền công dân, trong đó đặc biệt chú trọng việc đẩy mạnh tranh tụng tại phiên tòa; tập trung làm tốt công tác hòa giải trong công tác giải quyết các vụ án dân sự, hôn nhân và gia đình, kinh doanh thương mại; tăng cường đối thoại trong công tác giải quyết án hành chính và tổ chức các phiên tòa xét xử lưu động.

4. Nâng cao hiệu quả công tác đào tạo, tập huấn chuyên môn nghiệp vụ; bồi dưỡng các kiến thức xã hội, kỹ năng thực hiện công tác dân vận cho cán bộ, Thẩm phán và Hội thẩm. Thường xuyên làm tốt công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho đội ngũ cán bộ, công chức; đẩy mạnh hơn nữa phong trào thi đua “Phụng công, thủ

pháp, chí công, vô tư” với phương châm “Phải gần dân, hiểu dân, giúp dân, học dân” gắn với việc tiếp tục đẩy mạnh “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”.

5. Quán triệt và thực hiện nghiêm túc Nghị quyết của Đảng, Lãnh đạo, chỉ đạo công tác xây dựng đội ngũ Thẩm phán, cán bộ, công chức trong sạch vững mạnh, góp phần hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị được giao. Kịp thời khen thưởng đối với các tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc trong công tác và tuyên dương, nhân rộng các điển hình tiên tiến trong phong trào thi đua yêu nước.

6. Triển khai tốt việc thành lập Tòa án gia đình và người chưa thành niên, Tòa xử lý vi phạm hành chính. Đổi mới thủ tục hành chính - tư pháp, đảm bảo công khai minh bạch các hoạt động của Tòa án hai cấp, tạo điều kiện thuận lợi cho người dân khi giải quyết công việc tại Tòa án hai cấp, đặc biệt là đổi mới phương thức tổ chức chỉ đạo, điều hành theo hướng nhanh, gọn, hiệu quả; phân công hợp lý; gắn quyền hạn với trách nhiệm và quy định cụ thể trách nhiệm đối với người lãnh đạo quản lý ở các đơn vị. Tăng cường công tác kiểm tra để phát hiện, ngăn chặn, uốn nắn kịp thời. Tổng kết thực tiễn giải quyết, xét xử các loại vụ án, nhất là những vụ án giải quyết, xét xử bị hủy để tổ chức rút kinh nghiệm theo định kỳ, đồng thời hướng dẫn áp dụng pháp luật thống nhất; đẩy mạnh việc đào tạo, đào tạo lại, bồi dưỡng nâng cao trình độ cho Thẩm phán, Hội thẩm nhân dân, cán bộ pháp luật, nghiệp vụ xét xử và các kiến thức bổ trợ khác.

7. Phối hợp chặt chẽ với cấp ủy Đảng, chính quyền, các cơ quan tiến hành tố tụng và các cơ quan hữu quan khác ở địa phương, nhất là phối hợp với Viện kiểm sát nhân dân hai cấp đẩy nhanh tiến độ và nâng cao chất lượng giải quyết, xét xử các loại vụ án để hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

Trên đây là kết quả tổng kết các mặt công tác đã đạt được trong nhiệm kỳ 2011 - 2016 và nhiệm vụ trọng tâm công tác Tòa án hai cấp nhiệm kỳ 2016 - 2021.

Kính báo cáo Hội đồng nhân dân tỉnh./.

**KT.CHÁNH ÁN
PHÓ CHÁNH ÁN**

Đặng Thành Thái